

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Građansko vaspitanje
Naziv nastavne jedinice	Diskriminacija i imenovanje
Razred	I
Autor nastavne jedinice	Aleksandra Jovankin
Škola	Poljoprivredno – hemijska škola "Dr Đorđe Radić" Kraljevo
Tip časa	obrada
Nastavne metode	Interaktivna metoda sa decom
Oblici rada	Radioničarski oblik rada
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje različitih oblika diskriminacije • Uočavanje značaja i povezanosti diskriminacije i imenovanja pojedinih pojava i grupa
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenici svojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Učenici će uočiti razliku između pejorativnih naziva za određene društvene grupe i onih koji su društveno prihvatljivi • Prepoznaće i naučiće da imenuju određene pojave na društveno prihvatljiv način • Naučiće društveno korektne nazive pojava koje već uočavaju, ali će se upoznati i sa, za njih, novim tipovima diskriminacije koje ranije nisu zapažali
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p>Uvodna aktivnost (10 min):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvodi se igra: "Šta za tebe znači..." <p>Učenici redom u krug objašnjavaju pojmove po sopstvenom izboru. Npr. jedan učenik se obrati drugom sa pitanjem: "Šta za tebe znači pojam odgovornost ?" Upitani učenik kratko objašnjava pojam, a onaj ko ga je pitao kratko odgovara da li se slaže sa tim objašnjenjem ili ne, ne razvija se diskusija. Potom se učenik koji je objašnjavao obraća sledećem do sebe sa pitanjem: "Šta za tebe znači pojam... (tuga, lojalnost, siromaštvo i sl.) Nastavlja se dok svaki učenik ne postavi pitanje i objasni bar jedan pojam.</p> <p><i>Komentar voditelja:</i> Ljudi se razlikuju po tome kako razumeju, ali i kako doživljavaju određene pojmove koje koriste u svakodnevnoj komunikaciji sa drugima. Na prethodnim časovima smo razgovarali</p>

o prepoznavanju i uočavanju diskriminacije. Jedan veoma važan segment razvoja osetljivosti prema razlikama je i **imenovanje** pojava na pravi način. *Naime, nije sve jedno na koji način imenujemo određene ljude, pojave, kategorije...*

Središnja aktivnost (30 min):

Aktivnost br. 1

Podeliti učenike u tri ili četiri grupe, u zavisnosti od veličine odeljenja.

Svakoj grupi podeliti prvu kolonu priloga.

Objašnjenje:

”Dobili ste pojedine nazive određenih kategorija ili grupa ljudi. Oni nisu pravi, društveno korektni nazivi, neki od njih su pogrdni i uvredljivi. Pokušajte u grupi da pronađete odgovarajuće nazive koji nisu uvredljivi, pokušajte da imenujete pojave na društveno korektan način.”

Podeliti im tabelu br. 1 da bi sami pokušali da pronađu korektne nazive za pojedine pojave.

Nastavnik obilazi grupe, podstiče ih na pronalaženje onih naziva kojih mogu da se sete i koje znaju.

Aktivnost br. 2

”Sada ćete dobiti društveno prihvatljive nazive za određene grupe, a vaš zadatak je da spojite pežorativne nazive koje ste dobili u prvom delu sa ovim nazivima sad. Ujedno ćete proveriti šta ste napisali i koliko ste bili u pravu.”

Učenici dobijaju iseckane, pojedninačne nazive iz priloga 2. koji mogu da upare sa nazivima.

Kada se sve grupe dogovore gde koji naziv pripada, dajemo im konačnu tabelu sa pravim rešenjima da mogu da provere da li su dobro obavili zadatak.

Komentar:

Kao što smo videli, nazivi koji su korišćeni u prvom slušaju veoma se razlikuju od onih koji su društveno prihvatljivi.

Pitanje za učenike: Šta mislite, zašto je važno da govorimo na društveno korektan način?

Komentar: Osim uočavanja, bitno je imenovanje pojava na pravi način zato što način na koji govorimo i izražavamo se utiče na način na koji delamo i ponašamo se.

Pitanje za učenike: Možete li se za trenutak staviti u položaj osobe, npr. sa nekim telesnim hendikepom koju nazivaju bilo kojim pogrdnim nazivom? Šta mislite kako se ona oseća?

	<p>Završna aktivnost (5 min): "Na osnovu prethodnih primera, hajde da zajedno pokušamo da nabrojimo vrse diskriminacije koje postoje." Ako učenicima teže ide nabrojanje tipova diskriminacije, možemo ih podstaći pitanjima: "Šta mislite, ova izjava koju smo imali u prethodnoj vežbi, po kom osnovu, na osnovu čega diskriminiše?" Za nastavnika: lista nekih od tipova diskriminacije.</p> <p>Komentar: Sva diskriminacija, bez obzira na čemu se zasniva podrazumeva za neku grupu bolji tretman, a za drugu lošiji, čime jedna grupa postaje superiornija i sa više prava. Time se krši osnovno načelo jednakosti, po kome su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svi ljudi jednako vredni i imaju jednak tretman; • Ljudi iz različitih grupa jednako poštovani; • Institucije u društvu demokratske, tj. omogućuju svim ljudima jednake šanse i mogućnosti <p>(komentar iz Priručnika "Za razliku bogatije, priručnik za interkulturalizam; Vranješević J. Trikić Z. Rosandić R.")</p>
<p>Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)</p>	<p>Nakon prethodnih radionica o diskriminaciji i stereotipima, sada učenici treba da prihvate važnost društveno korektnog imenovanja grupa i pojava. Takođe, nastavnici treba da približe učenicima pojavu da imenovanje odražava i delovanje, što znači da način na koji se izražavamo može da pokaže na koji način razmišljamo, i sledeći korak-kako bi delovali prema tim grupama. Kada jasno i pravilno identifikujemo probleme i pojave, možemo ih konstruktivnije i rešiti.</p> <p>Kroz ovu radionicu učenici se upoznaju i sa oblicima diskriminacije koje ranije možda nisu prepoznavali kao takve, a za diskriminacije koje su prepoznali uče kako da ih imenuju na korektan način.</p>
<p>Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prilozi